

AKHEN

FİKİR
KÜLTÜR
EDEBİYAT
DERGİSİ

Yıl:2003 / Nisan

Sayı : 9

ISSN : 1308-3732

Nerede
Kalmıştık?

www.ahenkdergisi.com

AHENK 9. SAYI DİZİN

9. SAYI

NİSAN 2003

Karaçorlu Mehmet Sait, **Editör'den**, Nisan 2003, Sayı: 9, Sayfa: 4

Şerifoğlu Adnan, Sonbahar; (Şiir), Nisan 2003, Sayı: 9 Sayfa: 5

Pekin Süleyman, **Abeslerle İştigal**, (Şiir) Nisan 2003, Sayı: 9, Sayfa: 6

Ahenk, **Unuttmadan Unutturmadan**, Nisan 2003, Sayı: 9, Sayfa: 7,8

Şenol Adnan, **Sen**, (şiir), Nisan 2003, Sayı: 9, Sayfa: 9

Ok Cahir, **7**, (şiir), Nisan 2003, Sayı: 9, Sayfa: 9

Yüksel oşkun, **Cuma Mektubu**, Nisan 2003, Sayı: 9, Sayfa: 10

Parlak Ali, **Kabus**, (Şiir), Nisan 2003, Sayı: 9, Sayfa: 12

Harputlu Mehmet, **Gülün Adı**, Nisan 2003, Sayı: 9, Sayfa: 13

Korkmaz Seda, **Semaya Sesleniş**, Nisan 2003, Sayı: 9, Sayfa: 15

Kutlu Dilruba, **Ölümlle Kaynaşarak Yaşamak**, (Şiir), Nisan 2003, Sayı: 9, Sayfa: 16

Tatar Yusuf, **Bakma Öyle**, (Şiir) Nisan 2003, Sayı: 9, Sayfa: 17

Yüksel Coşkun, **ÜşümeK**, Nisan 2003, Sayı: 9, Sayfa: 18

Bostan Hayri, **Hayat Devam Ediyor (1)**, Kasım 2003, Sayı: 10, Sayfa: 19

Öztürk Muhammet, **Sen Hala Gelmedin**, Nisan 2003, Sayı: 9, Sayfa: 20

Karaman İsmail, **Sinema**, Nisan 2003, Sayı: 9, Sayfa: 21,22

Metinoğlu Selmaz, **Bir Şehrin Titreşimi**, Nisan 2003, Sayı: 9, Sayfa: 24

Şahin Nihat, İbni Sina, Nisan 2003, Sayı: 9, Sayfa: 25

ÂHENK

FİKİR KÜLTÜR EDEBİYAT DERGİSİ SAYI 9 NİSAN 2003

ÂHENK

FİKİR KÜLTÜR
EDEBİYAT DERGİSİ

SAHİBİ

AHENK AJANS İLETİŞİM
VE BİLİŞİM HİZMETLERİ

EDİTÖR

M. SAİT KARAÇORLU

YAYIN KURULU

- * M.S.Karaçorlu
- * Bicahi Esgici
- * Atilla Gagavuz
- * Bahri Akçoral
- * Coşkun Yüksel

İDARE YERİ

Yahyakaptan Mahallesi F46
D:27 K:6 İzmit

İLETİŞİM

0 262 311 54 58

editor@ahenkdergisi.com

DİZGİ-MİZANPAJ

Âhenk Ajans
BASKI

.....

Bu sayıda;

Editör'den	M. Sait Karaçorlu
Bedesten.....	Atilla Gagavuz
Cuma Mektubu.....	Coşkun Yüksel
Semaya Sesleniş.....	Seda Korkmaz
Ve Sen Hala Gelmedin.....	Muhammet Öztürk
Hayat Devam Ediyor.....	Hayri Bostan
Üşümek.....	Coşkun Yüksel
Kitap Gülün Adı.....	Mehtap Harputlu
Bir Şehrin Titreşimi.....	Selam Metinoğlu
Sonbahar.....	Adnan Şerifoğlu
Kabus.....	Ali Parlak
Ölümlerle Kaynaşarak Yaşamak.....	Dilruba Kutlu
Abesle İstigal.....	Süleyman Pekin
Şiir Defteri.....	Âhenk

Merhaba.

Nisan 98'de "aşktan yana bir yerde durma azmi ve çabası içinde olmak üzere, abek'i zıtların uyumu olarak anlayan, her türlü karşı rengi bir tablo, her türlü karşı sesi bir senfoni yapma sevdasıyla" yola çıkmıştık. İlk sayımızın dosya konusu "İnsan hak ve özgürlükleri" idi. Mayıs 98'de "Kültür ve Kültür Mirasımız" dosya konusuydu. Haziran 98'de "Şiir" özel sayısı olarak çıkmıştık.

4.sayımız "Bu dergi, çıkardığı şiir kitabına 'Uçuruma bir gül attım, yankısını bekliyorum' diyen şair gibi karamsar olunmaması gerektiğini savundu hep. Çünkü sanatçının öncelikle insanlara umut ve yaşama sevinci duyurması gerektiğini biliyordu. Olağanüstü şartlar, modern insanın dramı, kartellerin, güc odaklarının insanın ruhunu ve hayallerini sömüren korkunç baskısı... Umutsuzluk kaynağı ne varsa hepsi, şiirin, duygunun, sanatın ve bütün bunları paylaşmanın keskin kılıcıyla bölünebilir ancak" satırlarıyla başlamıştı. Ekim 98'de "Eğitim" dosya konumuzla yayın hayatına devam etmiştik. Ocak 99'da "Kış", Kasım 99'da "Öğretmenlerimiz" dosyaları incelendi. Bu arada aylık çıkabilme imkânımız kalmadı. Üç ayda bir, döneme geçtik. Yaz 99 sayımız "Dil ve Edebiyat" üzerine idi.

İşte ne olduysa bundan sonra oldu. Tarih: 17.Ağustos.1999 demekteydi takvimlerde. Günlerden Salıydı, saat gece yarısı 03.02'yi göstermekteydi. Yeraltından insanın kanını donduran bir bomurtuyla uyandı insanlar bu sıcak yaz gecesinde. Güvenli ve savunmasız uyuklarının ortasında korkunun bir sel gibi boğazlarını sıktığını hissettüler. Sallanan, savrulan, çatırdayan binaların güven ortamı dehşete dönüştü. Korku bilinçleri köreltti, duyguların bepsini sildi yok etti. Eşyalar korkunç gürültülerle devrili, yıkılıp, kırılıp, uçururken şangirtaları insanların çığlıklarına baykırlarına karıştı. Uzun çok uzun, bitmeyen, asırlar kadar süren kırk beş saniye sonunda artık hiçbir şey eskisi gibi değildi.

O günden bu güne hiç kimse son bin yılın en büyük felaketine tamk olma özelliğinin bedelini tam olarak ödeyemedi.

"Abek Dergisi" olarak Nisan 98'lerde yola çıktığımızda bu yolun kolay olmadığını bilincindeydik. Elbette bu olağanın çok üstünde hatta dışında bir durum idi. Sanatın, şiirin, yazının büyüklüğü böyle bir duruma bile kendini gösterdi. Denilebilir ki, ortalama insanların kesişme noktası olan hiçbir ortak özelliğe sahip olmadan, bu beraberliği sürdürülebilmek hayatımıza en çok anlam katan şeylerin başında gelmekteydi. Yaşları farklı, yaşadıkları yerler farklı, dünyaya bakış açıları farklı bir grubun "abek" adına abekli çalışması başlı başına kayda değildi.

Artık sanal aleme taşındık. Bir gün kâğıt ve kaleme ihtiyaç kalmaz dense bile, insan varolduğu müddetçe, düşünmek, hissetmek, bunları bir şekilde ifade etmek ve paylaşmak ihtiyacı bitmeyecektir.

Kimliğimizi unutmadan ama ön plana çıkarmaya gerek görmeden. Birey oluşumuzun eşsizliğini ifade etmekten vazgeçmeden ama alçakgönüllü tavrımızı elden bırakmadan, iyiyi, güzeli, doğruyu, faydalıyı bencilce kendimizle sınırlamadan ama öncelikle kendimiz olmayı göz ardı etmeden...

Yeniden...

Sonbahar

küskün gökyüzünden
karakuşların geçer
akşamın kararın vaktinde
çığlık çığlığa sürü sürü
nereye giderler

güneşim, cânım güneşim
erken iner ve saklanır
o kızıl ufuk adasına
yorgundur kan ter içinde

ağaçlarım sararmış solmuş
yazın bütün günahı üstlerinde
bekleşir dururlar öylece
mahşer yalnızlığı içinde

Güleyman Zekin

Abeslerle İstigal

*Aldığımız nefesler gibi
Taksit taksit ölmekteyiz
Verdiğimiz nefeslerle*

*Haczedilmiş bir yaşamamın
Dipnotudur varlığımız
Şefertası kafeslerle*

*Bitimsiz bir kavşagın ucu
Her uzanan ellerimiz
Ö ölümsüz heveslerle*

*İnsanı ayıran fark neydi
En çok ne düşündüğümüz
Betonaırme kümeslerle*

*Uykusuzluğa sattık ömrü
Uzadı can mezadımız
Alıcısız kermeslerle*

*Başka rollere taşınmaktan
Kendini iskalar âciz
Ve hayat geçer piyeslerle*

UNUTMADAN UNUTTURMADAN UMUDU KAYBETMEDEN

ahenk

MONODİA

(M.S. 358 yılında Nikomedia)

*Dünkü Kent Nikomedia
Bugün harabeye dönmüş
Benimle birlikte ağlıyor sessizce*

*Kentin övünç kaynağı
Kamu ve özel bir çok bina
Çöktü üst üste*

*Akrapolden bahçelere kadar şehrin görkemine
Şehir konağı, mahkeme bir çok tapınak
Koca hamalar, görkemli saray, tiyatro
Hepsi yıkıldı*

*Henüz öğle zamanı idi ki
Koruyucu ilahlar tapınakları terketmiş
Kent battıyordu kaptansız bir gemi gibi
Duvar duvar üstüne direk direk üstüne
Çatı çatı üstüne düşüyordu*

*Temeller bile yıkılıyordu
İlk önce tiyatro yıkıldı yere
Yangın başlayınca çatıları alevler sardı
Babil surlarından daha sağlam*

*Sirk dahi çöktü
Aç hayvanlar başı boş
Revaklar, müzeler, su perisi ve Şükür Tapınağı*

İmparatorun adını taşıyan büyük hamam

*Yok oldu bütün binalar
Bu felaketin ortasında
Halk da hayaletler dibi dolaşıyordu*

libonios *

Ben bu dizeleri, 1.Eylül.1999 günü okudum.
Kitaplık devrilmişti. Kitaplar yerlere saçılmıştı.
Ümitsizdim, bezgindim. Uykusuz, yorgun ve
açtım.
İçim korku doluydu. Kitapların dağınık, saldırıya
uğramış halinden üzülmeydim bile.

Buruk ve acı dolu baktım sadece.

Eski bir alışkanlıkla birini gelişigüzel aldım
aralarından. Karıştırdım. Öylesine baktım. Şimdi bir
artçı şok daha gelecek, ben bu satırları bitirmeden
korku ve panikle dışarı fırlamak zorunda kalacağım
düşüncesiyle karıştırıyordum sayfaları.

Gözlerim bu şiire takıldı. Okudum. İnanamadım.
Bir daha okudum. Bir daha okudum. 1641 yıl geçmiş
aradan. Tam 1641 yıl. On yıllar değil, yüzyıllar
değil. Bin yıl değil. 1641 yıl önce şairin biri bu
satırları yazmış “Dünkü kent Nikomedia” diyerek.
O dünkü kent bugün içinde yaşadığım, nefes
aldığım, kaldırımlarında gezdiğim, yapayalnız,
gece yarılarında umutsuzluklarımı ve acılarımı
paylaştığım, Bağçeşme’den Körfeze doğru her
bakışımda “bu kadar güzellik olabilir mi?”
diyerek sarhoş olduğum şehirdi; İzmit’ti. Ve tıpkı
binlerce yıl öncesinin şairinin anlattığı gibi günler
yaşamaktaydı. “Binalar temellerinden” yıkılmıştı.

“Bugün harabeye dönmüş

Benimle beraber ağlıyor sessizce”

Bu büyük felaketin dayanılabilir, savaşılabilir,

direnilebilir, sabredilebilir, “her şeye rağmen, yaşamak zorunda olduğumuz” tekrar hatırlanabilir olduğunu anladım şiirin her mısraında. Tıpkı insanların hayatları gibi, şehirlerin hayatlarında da beklenmedik felaketler çıkabilir.

Rudyard Kipling’e kulak vermeli.

*“Eğer
Bütün hayatını verdiklerinin
Bir anda yıkıldığını görür de
Eskimiş ve yıpranmış aletlerle
Hepsini yeniden inşa
Ve bütün gücünle yaşamak savaşına
dalabilirsen” diyordu. Ve bütün “eğer”lerin
sonunda*

*“Kıymetli her dakikanın
Altmış saniyesini koşarak doldurabilirsen
O zaman
Krallar, İlahlar, talih ve zafer
Senin ebedi kölelerin olurlar
Hepsinden daha önemlisi
O zaman bir adam olursun oğlum”*

diyerek bitiriyordu.

Unutmadan. Unutturmadan. Umudu
bırakmadan.

* Bithynia Tarihi, Kocaeli Yöresi Tarihi,
Çeviren: Muhittin Bakan, Ekim-1998, İzmit

sen

Seni düşündüm
Masamda
Yürürken yol boyu
Yağmur çiselerken üstüme
Tir tir titrerken kalbim

Ve sen.
Seni düşledim
Karanlıkta ışık oldun gözüme
Yol verdin gönlüme
Eserlerin kalbimde
Beynimde her hücremde
Kanımda dolaşansın

Sen
Seni gördüm
Baktığım her yerde
Gözlerim mi sana bulanık ?
Yoksa her yerde sen mi ?
Serap değil gördüğüm
Sade gözler mi görür ?

Tek sevdiğim
Sevgilim

Adnan ŞENOL

7

Dün seni düşündüğümde
Neler geldi aklıma bir bilsen;
Seni düşündüğümde.
Sonsuz-Sınırsız-Noktasız-Virgülsüz
Öyle yazar ya da söylerdim değil mi?
Dün seni düşündüğümde
Parlak bir güneş aydınlatıyordu,
En azından benim gördüğüm dünyayı
Sımsıcaktı içim, sımsıcaktı sana bakışlarım.
Yine, yine sen vardın içimde.
Sen vardın yüreğimde.
Bakışların dünyamı parlatıyordu sanki
Yine tomurcuklanmıştı ağaçlar çiçekler
Yine kuş sesleri dünyanın içinde idi.
Ve yine sen vardın içimde
Seninle olan dünyam bir başka oluyor
Seninle olan yüreğim bir başka çarpıyor
Sınırsız-Sonsuz-Virgülsüz-Noktasız
Tut diyor yine ellerini
Düşündüğün zamandaki gibi
Gözlerine bak diyor
Virgülsüz-Noktasız-Sonsuz-Sınırsız
Haydi bak yine dünya sıcak
Yüreğim sımsıcak
Aynı düşündüğüm zamandaki gibi

İshak Cahit OK

Poşkun Füksel

Bugün yine cuma. Yaklaşık bir aydır elim her cuma sabahı telefona gidiyor. Mutat olduğu üzere cuma sabahları seninle konuşmak için. Artık sabahları erken kalkıyorum. Erken kalkıyor ve seni özleyorum. Sabah erken saatlerde seninle beraberken şiiirden, edebiyattan, sanattan, yaptığımız sohbetleri özleyorum. Gözlerimi ana şefkatinde ısınmış, sevgiyle demlenmiş çayın harika kokusuna ve buğusuna açtığım sabahları özleyorum.

Sonra cuma sabahları telefon konuşmaları var ya o telefon konuşmaları asla diğer sabahların yerini alamadı. Ama şimdi onu da özleyorum. Elim telefona gidiyor. Sanki numaranı çevirsem sesini duyacakmışım gibime geliyor.

Bundan önce de sana “anneciğim seni çok özledim” demişimdir muhakkak. Ama o “özlemek” ile bu “özlemek” arasında bu kadar büyük fark olduğunu bilmiyordum. Seni şimdi gerçekten kelimenin tam mânâsıyla özleyorum. Herkeste olması gereken bir anne sevgisi ve sevgili anneyi görmek arzusuna benzemiyor. Özleyorum ama bu özlemde “göreceğim geldi” manası yok.

“Bayrama gelmeyecek misin yavrum” diye sorduğun zamanlar vardı ya işte o zamanlar bu geçim sıkıntısına, parasızlığa, başkalarına bağımlı yaşamaya öylesine bir tepki büyürdü ki içimde bayram öncelerinde yine aynı soruyu soracaksın diye korkardım. Bayramlarda bile sana gelememek kendime olan güvensizliğimi artırırdı. Mutsuz olurum.

Şimdi daha uzun süreli bir ayrılığın, sebepleri üzerinde düşünüp de o sebeplere öfke duymanın mümkün olmadığı bir ayrılığın özlemi bu. Ümitsiz ve çaresiz bir bekleyişin özlemi. Aramıza giren sebeplere bağlı olmaksızın seni görme imkânımın kalmayışı.

Belki de bundan dolayı telefona bile ihtiyaç duymaktayım. Her cuma sabahı elim telefona gidiyor. Her sabah erkenden uyandığimde sesini

duymak bile bana yetecek gibi geliyor.

Üç gün nefesini dinledim senin. İnan ki onu cuma mektubu

Bugün yine cuma. Yaklaşık bir aydır elim her cuma sabahı telefona gidiyor. Mutat olduğu üzere cuma sabahları seninle konuşmak için. Artık sabahları erken kalkıyorum. Erken kalkıyor ve seni özleyorum. Sabah erken saatlerde seninle beraberken şiiirden, edebiyattan, sanattan, yaptığımız sohbetleri özleyorum. Gözlerimi ana şefkatinde ısınmış, sevgiyle demlenmiş çayın harika kokusuna ve buğusuna açtığım sabahları özleyorum.

Sonra cuma sabahları telefon konuşmaları var ya o telefon konuşmaları asla diğer sabahların yerini alamadı. Ama şimdi onu da özleyorum. Elim telefona gidiyor. Sanki numaranı çevirsem sesini duyacakmışım gibime geliyor.

Bundan önce de sana “anneciğim seni çok özledim” demişimdir muhakkak. Ama o “özlemek” ile bu “özlemek” arasında bu kadar büyük fark olduğunu bilmiyordum. Seni şimdi gerçekten kelimenin tam mânâsıyla özleyorum. Herkeste olması gereken bir anne sevgisi ve sevgili anneyi görmek arzusuna benzemiyor. Özleyorum ama bu özlemde “göreceğim geldi” manası yok.

“Bayrama gelmeyecek misin yavrum” diye sorduğun zamanlar vardı ya işte o zamanlar bu geçim sıkıntısına, parasızlığa, başkalarına bağımlı yaşamaya öylesine bir tepki büyürdü ki içimde bayram öncelerinde yine aynı soruyu soracaksın diye korkardım. Bayramlarda bile sana gelememek kendime olan güvensizliğimi artırırdı. Mutsuz olurum.

Şimdi daha uzun süreli bir ayrılığın, sebepleri üzerinde düşünüp de o sebeplere öfke duymanın mümkün olmadığı bir ayrılığın özlemi bu. Ümitsiz ve çaresiz bir bekleyişin özlemi. Aramıza giren

sebeplere bağlı olmaksızın seni görme imkânının kalmayışı.

Belki de bundan dolayı telefona bile ihtiyaç duymaktayım. Her cuma sabahı elim telefona gidiyor. Her sabah erkenden uyandığımda sesini duymak bile bana yetecek gibi geliyor.

Üç gün nefesini dinledim senin. İnan ki onu bile özlüyorum.

- “Anne Şu kuşlarla uğraşma” dediğimde

- “Yalnızlık nedir bilmiyorsunuz oğlum , bir nefes işte” demiştin.

Nefes bir nefes işte. Bir nefes işte. Bir nefes.

Nefes almak hayatta olmanın işareti. Sonuna kadar yaşama ümidi taşımanın gerekçesi. Doktorlar ne derse desin. Nefes varsa hayat devam ediyor demektir. Hayat devam ediyorsa sana “seni göreceğim geldi” diyebilirim.

Ama Şimdi “özledim” diyebiliyorum.

Birbirimize kavuşacağımız o büyük güne kadar asla seni göremeyeceğimin Őuuru içinde özledim. Sohbet etmek değil, Őiirden konuşmak ve beraber

ağlamak değil, görmek değil, sesini duymak değil nefesini bile hissedemeyeceğim artık.

Hani Şair “sen öldün öyleyse ölüm güzeldir” demiş ya buna katılmak mümkün mü bilmiyorum. Ama “sen öldün seni gerçekten özlüyorum artık”

Şu divanda oturmuştun, Şu pencereden dışarı bakmıştın, Şu kitaba dokunmuştun, Şu kuşu yem vermiş suyunu değiştirmiştin, Şu saksılarda ki toprağı sen doldurmuş Şu çiçekleri sen dikmiştin.

İnsan hayatının haysiyeti bunlar kadar dayanıklı değil. Bunlar yine var ama sen yoksun.

Bunlara baktıkça seni daha çok özlüyorum.

Ve sen yokken bunların olması neye yarar ne anlamı var diyorum. Şu penceredeki manzarayı da görmeyebilirim. Şu çiçeklerde kurusun artık. Muhabbet kuşunun adını Yadigâr koyduk Anne. Bir nefes işte , bir nefes.

Coşkun YÜKSEL

KÂBUS

Sildiler gökyüzünden yıldızları
Söndürdüler ışıklarını şehrin
Sırtıma yüklediler tüm tasaları
Ve, susturdular gece yarısı yarasaları
Karanlığa gömüldü mehtap
Kayboldu tüm insanlar
Sessizliğe büründü her taraf

Karanlık... Karanlık... Karanlık...
Karanlığı kesmez dişlerim
Karanlık... Karanlık... Karanlık...
Karanlıkta yarım kaldı düşlerim
Çözüldü bağı dizlerimin ve
Atmaz oldu yüreğim !

Ağlamak istedim sonra
Yaş da süzülmedi pınarlarımdan
Sustum çaresiz ve korktum
Sanki kan çekildi o an damarlarımdan

Gördüm ki; sönmüş kalmamış hiç ümit ışığım
Böyle gün ışığına nasıl çıkacak yıkılmışlığım

Şiddetle irkildim sonra
Çözüldü esrarlı düğüm
Kâbusmuş gördüğüm!

Ali PARLAK

GÜLÜN ADI

Mehmet Harputlu

Simyacı ve Sofi'nin Dünyası'ndan sonra Gülün Adı'na geçebilmek o kadar uzun zaman aldı ki, arada kurulması umulan bağ koptu. Sofi'nin Dünyası ile ilgili inceleme yazısı, "Modern çağda herkes meşhur olacak, amma on beş dakikalığına. Güzelim kitapların bile sabun köpüğü komedi filmlerine benzer şekilde bir anda parlayıp hiçbir etki bırakmadan belleklerden -ve piyasadan- yerlerini yenilerine bırakıp gitmeleri ne kadar acı." Cümleleri ile bitmişti. Gerçekten, değil kitaplar, kitaplarla ilgili yazılar bile hızla değişen şartlara yetişemiyor. Üretimin devam etmesi tüketilme şartına bağlandığı -veya aksi- için olsa gerek her şey bir sabun köpüğü hükmünde. Bu üç kitabın arasında ki çizgiye vurgu yapamadan kitaplarla ilgili güncellik tamamen kayboldu. Yaygın veya harcıalem söyleyişle gündem de değişti, içerik de.

Sofi'nin Dünyası ile ilgili olarak korktuğumuz başımıza geldi. İnönü Üniversitesi'nde bulundurulması sakıncalı kitaplar listesinde, irticaî kitap olarak zikredildi ve yasaklandı. Simyacı'nın yazarı, Paulo Coelho, İstanbul'a geldi. O kadar beklemediği bir ilgiyle karşılaştı ki, gözyaşlarını tutamadı. Ahenk'de yayınlanan yazı üzerine gelen bir uyarıyla "Simyacı'nın aslında Mevlana'nın Mesnevi'sinden alınma olduğunu öğrenmiştik. Buna çalıntı da diyebilirdik. Ama yazar İstanbul'da hikayeyi Mesnevi'den aldığını açıkladı. Simyacı'yı tek kişilik oyun halinde tiyatroya aktaran Genco Erkal'a oyununu seyretme imkanı bulamadığımız için bu konuda neler düşündüğünü soramıyoruz.

Gülün Adı isimli roman, adı konusundan daha ilginç bir kitap. Zaten Türkçe baskısına alınan yazarın uzun açıklaması bunu pekiştirir mahiyette. "Bir çok kitabın adı konusunu geçiyor, ben öyle olmasını istemediğim için, sıradan önemsiz bir isim olsun diye seçtim Gülün Adı'nı" diyor.

Umberto Eco'nun gerçekte bir ortaçağ uzmanı olduğunu öğreniyoruz. Kitaba, Sofi'nin Dünyası'nda felsefe dersleri verildiği gibi, aslında romanlaştırılmış bir ortaçağ tarihi dersi denilebilir. Hatta o kadar

ayrıntılara girilmiş ki, hangi mezheplerin, hangi meşreplerin, hangi grupların hangi ayrıntılarla farklılaştıklarını bile öğrenebiliyoruz. Kilisenin ortaçağda bilimin merkezi oluşunu, bütün kitapların ellerinde bulunduğunu, kurumsal olarak kendi dışındaki gelişmeleri yasal kabul etmediklerini ve onaylamadıklarını hatırlıyoruz. Kilise yöneticilerinin ruhban oluşlarına rağmen insanî zaafardan kurtulamadıklarını bu yüzden bir çok hataya yol açtıklarını fark ediyoruz.

Bu bilgiler, yaşlı ve bilge bir rahiple, genç çömezinin çözmeye çalıştığı cinayetle ilgili olaylar, kişiler, mekanlar örgüsü içinde sunuluyor. Yaşlı rahip bilginin kaynağı olarak yalnızca İncil'i görmemekte o zamanlar büyücülük kabul edilen, aslında bu günkü modern bilimsel yöntemlere başvurmadan çekinmeyen bir kişiliğe sahiptir. Hikaye bize genç çömez dilinden aktarılmaktadır. Cinayetin nedenleri ve faileri ile ilgili araştırma ilerledikçe -her polisyede olduğu gibi- gerçeğin aslında görünenden -yakın ihtimalden- daha uzakta olduğunu fark ediyoruz.

Gülün Adı, başarılı bir şekilde sinemaya da aktarıldı. Filmi izleyince şöyle bir ikileme düşünüyorsunuz. Acaba filmi ortaya çıkaranlar mı çok başarılı, yoksa yazar bu kitabı yazarken bu ihtimali düşünerek mi yazmış? Veya soruyu biraz daha farklı bir alana aktararak sormalıyız.

Sofi'nin Dünyası, Simyacı ve Gülün Adı. Bu üç kitabın ortak çizgisi çok satmak... Nedir veya nelerdir bunu sağlayan asıl etken.

Çok satan bu ve bunlar gibi diğer kitaplar, büyük organizasyonlar tarafından özel olarak kurgulanıyor öyle hazırlanıyorsa, mesela sinema, tiyatro, TV gibi temaşaya yönelik olarak kaleme alınıyorlarsa, bireysel bir beğeniden söz etmenin imkanı kalmayacak demektir. Piyasa şartları incelenecek, hangi unsurların ve özelliklerin daha çok ilgi çekeceği hesaplanacak, ardından reklam ve

tanıtım bombardımanıyla tüketicinin önüne koyulacak demektir. Burada okuyucu kelimesi yerine tüketici kelimesi bilinçli bir tercih olarak kullanılmaktadır.

İşin burasında bir zemin kaybolmasıyla karşı karşıyayız. Bu kitaplar, bizatihi iyi veya kötü, okuna bilir veya boşverilebilir, önemli veya önemsiz olabilirler. Büyük ve planlanmış bir kurgunun parçası olmaları onları kötü veya değersiz yapmaz. Ama değerli, mutlaka okunması gerekli de yapmamalıdır. İşte o zaman kitaplarla ilişkimiz “tüketici” konumundan çıkıp, sahipsiz, doğru, meşru bir ilişki düzlemine, yani “okuyucu” olabileme ilişkisine yükselecektir.

Her üç kitapta da, “bilgi” hayal, duygu ve düşüncenin önüne geçmiş. Türk romanında arabesk bir ızdırap teması veya ideolojik saplantıların yerine uzmanlaşmış bilgiye dayalı örgüler kurulabiliyor mu? Yoksa “şiiirsel anlatım” türünden laf ebeliğine dayalı kriterlere devam mı? Bu sorunun cevabı dünyanın bir ucundan, Brezilya’dan bir yazarın bu coğrafyada gördüğü ilgi ile Amerika’da casusluk romanları yazan maceraperest Türk’ün yazar olarak gördüğü ilgiyi kıyasladığımız zaman bulabileceğiz. Veya benzer bir kıstas koyarak. Büyük Türk yazarlarımızın dünyanın kaç ülkesinde tanınıp okunduklarını araştırarak.

Ahmet Mithat efendinin romanlarında “bilgi” çok kabaca işlenir. Birden romanı bırakır Ahmet Mithat efendi cümle içinde geçen teknik bir eşya ile malumat sunmaya başlar. Kemal Tahir’i Kemal Tahir yapan ise gözlemlerini, duyularını sübjektif bir fenomen olmaktan çıkarıp, yakın tarihle ilgili bilgi –malumat da diyebilirsiniz- düzeyine yükseltebilmesidir.

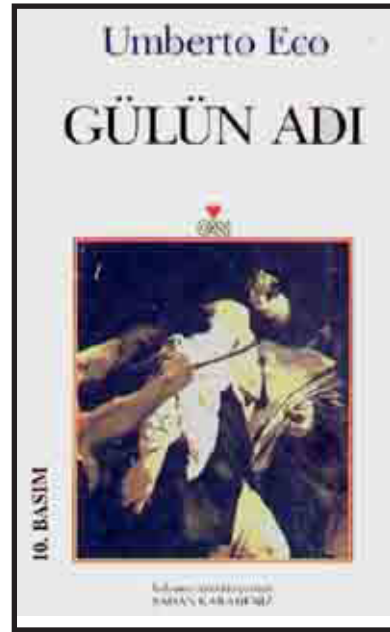
Sonrası neden yok ?

Her üç kitapta da gerilim, bilinmeyene duyulan merak, çözülmeye çalışılan sır ustaca yazı tekniği

olarak kullanılmış. Kitaba başladıktan sonra okumak için kendinizi cendereye sokmanıza gerek kalmayacak şekilde sürükleyicilik, bilgi üzerine kurulmalarından daha belirgin bir özellik olarak karşımıza çıkıyor. Öykülerini okumak için önceden nefes açma çalışması yapmak zorunda olduğunuz yazarımız için –ahbap çavuş- eleştirmenimiz “durağan durumların yazarı” diyor. Biraz zorlarsam o cümlede övgü anlamı yok ki diyebilir.

Sonuç. Sonuç bir bilmece. İyi yazarlar iyi okuyuculara bağlı olarak mı ortaya çıkarlar, yoksa kötü okuyucular kötü yazarların eserleri midir ? Buyrun bu bilmeceyi çözümlü size ait.

Mehmet HARPOTLU

Deneme

Seda Korkmaz

SEMAYA SESLENİŞ

Hasret çekmek o kadar zor ki, hasretini saçmasapan çizgilere bağlamak. Her üstünü çizdiğim gün için binlerce gözyaşı döktüğün takvim hiç seni anlamadı. Gün a de giden geri dönmedi çünkü. Kıyametin takvimi hiç yapılmadı ve hiç kutlanmadı ahiretin yılbaşı. Gece sevdiklerinin isimlerini kazıdığın yıldızlar sabah ne hale geleceğini düşünmediler ki.

Hasretini toprağa akıtmak. Dolu dolu, içli içli toprağa akıtmak içinde onlar için beslediğin çocuğu. Sonra yavaş yavaş yeni bir çocuk yeşertmek nasıl bir şey bilmediler mezarlığa sadece bayram sabahı gidenler.

Geceleri gözyaşıyla ıslattığı yastıkta öylesine bomboş uyumayı, sabah kalktığında binlerce kalp atışının yokluğunu hissetmeyi bilmediler. Bilmediler bir çocuğun boş bakışlarında kimlerin gizlendiğini, yaşlı bir annenin sürekli kimler için ve ne için dua ettiğini bilmediler. Hasretin adı anıldığında yavaşça bükülen boyunları ve gözlerin doluşunu anlamadılar.

Radyoda çıkan öylesine bir melodiye ağlamayı ya da şarkının sözlerini kendine uyarlamayı, ölüm dendiği an renklerin en koyusu, cehennem korunu ve cennetin zorunu anlamadı yalnızca canı yandığında ağlayanlar. Aslında ölüm de can yakmıyor muydu ? “Karbeyazdır ölüm” diyenler gidenlere ağlamıyor muydu ?

“Senin için canımı bile veririm” diyen yalancı aşıklar yaşamın ne kadar boş ve ölümün ne kadar acı olduğunu anlayamadılar. Aslında ölümün de güzeli vardı. Bir karanfil koklamak ve gül bahçesinin içinde en güzelini aramak kadar güzeli de vardı.

Yine de her şeyin başı yaşamaktı. Ölümün güzeli yaşamamanın zoruna bağlıydı. Ve bunun ilk şartı inanmaktı.

Seda KORKMAZ

ÖLÜMLE KAYNAŞARAK YAŞAMAK

Aşksız sensiz şiirsiz taşlaşarak yaşamak
Güzellikten habersiz taşlaşarak yaşamak

Dikey bir kaldırıma tırmanmaktan farkı yok
Eğri çarpık yanılışla yarışarak yaşamak

Yalnızlık bir uçurum düştünse hiç direnme
Bitkin yenik ve yorgun savaşarak yaşamak

Bilmeden anlamadan koştur durmadan koş dur
Kurtularak zamandan koşuşarak yaşamak

Çok uzak hayalleri erişilmez ülkenin
Dertleri sevinçleri paylaşarak yaşamak

Benzemek kerpiçlere otlara böceklere
Basit çürük köklere yapışarak yaşamak

Zamanın ötesinde mekansız hayat için
Tek çare var ölümle kaynaşarak yaşamak

Dilruba KUTLU

BAKMA ÖYLE

Bakma öyle
Kürek mahkûmuymuşum gibi
Acımazsın bilirim
Aldırmazsın
Toprak şahidim olsun ki
Denizde vurgun yediğim gün
Selamını gönderdim dağlara
Karşılığını gördüm
Gözlerinin derinliğinden kaçtım
Bakma öyle

Gönül muhabbetini
Dorukların beyazlığında buldum
Pınarlarından bir billur sevgi kaynar ki
Sen bilemezsin
Açan her çiçek
Bir acı gülümsemedir yokluğuna
Rüzgarın dallarda iç çekişini
Hissedemezsin
Bakma öyle

Aldırdığım da yok aslında
Uzaklarda duruşuna
Sularda sesin
Yayla meltemlerinde kokun şimdi
Saçlarını severdim ya
Yaban günlerimde
Bulutları okşuyorum
Sen burçları okurdun da
Ben inanmazdım hani
Papatya topluyorum

Bakma öyle

Yusuf TATAR

Hikaye

Coşkun Yüksel

Üşümek

İnsan yapamadıklarına istediği kadar bahane üretebilir. Yazamamak için de bahanelerin başında üşümek geliyor. “Ben senin yaz günlerinde ki halini de bilirim” deme. Yazın hep “üşümekten nasıl kurtulurum” un hesabını yapıyorum dersem belki biraz abartmış olurum. Kişisellik diyeceksin. Belki. Ama gerçekten çok üşüyorum. Hep üşüdüğüm için galiba üşümekten de nefret ediyorum.

Yine de en iyisi yazmak

Sana bir hikaye yazacağım. İçinde “üşümek” olacak.

Üşümek; bazen kuru bir ayazın kemikleri donduran soğuğu, bazen sulu sepken yağın karın üşüten ıslaklığı, bazen karla kaplanmış tabiatın içindeki beyaz yalnızlık, bazen buz tutmuş saçakların altındaki düşmeden yürümeye çalışmak. Ayaklarından başlayıp dizlerine bacaklarına ciğerlerine ve beynine ilerleyen üşüme. Bir de aklına takmışsan sıcak bir sobanın yanı başındaki şilteye bağdaş kurup oturmayı. Veya sıcaktan terlemeyi. Veya bunaltan bir yaz güneşinde suda yüzmeyi. Isınmak için kafanı boynunu eski paltonun yakalarına daha bir gömüp daha hızlı adımlar atmaktan başka çaren yok demektir. Soğuk ve sefil bir odada uykudan uyanmışsan nasıl başlayacaksın güne.

Üşümek deyip de geçme. Bak üşümek sefaletin bayrağıdır. Ne kadar uzaktan görürsen gör. Onu gördün mü bil ki arkasında büyük bir sefalet yatmaktadır. Doğru dürüst yaşamayı, hayatını düzenlemeyi becerememiş, başaramamış, mağlup, mağdur, mazlum, mahkum, makus, meyus kim varsa... Zilletinin flaması, fakrının ve zaruretinin alameti farikası yırtık pırtık elbiseler değil, üşüyen,

titreyen, ısınmak için sefaletine paralel çareler arayan bulan manzarasıdır.

Onu ya bir kömür sobasının başında görürsün. Sefalet manzarasının mütemmim dekoru kurutmaya astığı eski, rengi kaçık çamaşırları, elbiseleridir. Büyük ihtimalle dışarıda sulu sepken yağın karı düşünüp haline şükretme züğürt tesellisi içindedir. Ya da sadece yüzünü ve ellerini ısıtabildiği bir mangalın yanında. Veya tüple yanan sağlıksız bir ocağın başında. Barınmak için bulunduğu mekan, içinde yaşamak zorunda kaldığı iklim gibi soğuktur. Soğuğa karşı korumasızdır.

Ben hep üşüdüm.

Bir yaz günü, herkesin serin ağaç gölgelerinin altında oturduğu bir zamandı. Israrla beni yanlarına çağırıyorlardı. Çocuk inadıyla gitmiyordum. Öğle sıcağıydı. Güneşin altındaydım. Kalabalığın içinden yaşlı bir kadın “oğlum anan seni zemheride mi doğurdu ?” dedi. Gülüştüler. Hafızamın karanlık, kalabalık, karmaşık dehlizlerinden birinde bir köşeye sıkışmış. Hani düzensiz bir depoda önemsiz bir eşyaya göz atıp sonra unutup gidersin ya. Tıpkı onun gibi zaman zaman aklıma gelir bu küçük ayrıntı. Ben de gülümserim.

Elbette hep üşüdüğüm zamanlarda aklıma gelir bu küçük ayrıntılar.

Coşkun YÜKSEL

Hayat Devam Ediyor

17 Ağustos 1999 Depreminin üzerinden bir buçuk yıl geçti.Bu süre içersinde yaşadıklarımızı, kalıcı bir an olması,unutulmaması düşüncesiyle bir şeyler yazmayı hep düşündüm;ama bir türlü buna cesaret edemedim. Şimdi notlarıma baktığımda, yedi ay üzerine bir sabah oturup,on bir sayfalık bir metin yazdığımı görüyorum. Ama o yazdıklarımın son derece duygusal,yalın ve kalıcı olamayacak intibalar olduğunu düşünüyorum.

Ne kadar özen göstersek de,üzerinden bir süre geçince yazdıklarımızı her nedense beğenmiyor, ya da kifayetsiz bulabiliyoruz. Belki şimdi yazacaklarımız için de aynı şey olacak. Öyle de olsa, her şeye rağmen “yazmak”,”yazabilmek” önemli olsa gerek.

On binlerle ifade edilen insanlarımızın hayatını kaybettiği,yüzlerce çocuğun öksüz ve yetim kaldığı,yüz bini aşkın insanın evsiz barksız kaldığı,binlerce insanın sakat kaldığı bu dehşet olayı anlatabilmek çok zor.Çok şeyler anlatıldı,yazıldı,çizildi.Fotoğraf katalogları,İnternet sayfaları oluşturuldu...

Marmara Depremi hiç unutulmaması gereken, çok dersler çıkarmamız gereken,çok pahalıya çıkmış yönleri ihtiva etmekte şüphesiz.Bu yönleri ana başlıklar halinde kendimce bir kurguyla ele almak istiyorum:

İNSANİ DEĞERLER OLARAK

Deprem gece yarısından sonra,saat 03.02’de meydana geldi ve her şey kırk beş saniyede olup bitti.Bölge insanı depreme derin uykuda,bir kıyamet dehşetiyle

yakalandı.Bir anda her taraf bina yıkıntıları ile, bağıran, haykıran, feryat eden insanlarla,ölü ve yaralılarla dolup taşı.Elektrikler kesildi,sular patladı,yollar yarıldı ya da enkazlarla kapandı.Koca apartmanlar yerle bir olmuş,altlarından çaresiz feryatlar işitiliyordu.Herkes kendi başının çaresine bakıyordu...Yaralılar hastanelere yetiştirilmeye çalışılıyordu;ama hastanelerde durum daha da içler acısıydı.Hastaneler de doğal olarak depreme maruz kalmıştı,kendi bünyelerindeki hastaları tahliye etmeye çalışıyorlardı.Zaten doktor ve personel de yoktu. Çünkü onlar da herkes gibi depremi yaşamıştı.Hastane bahçeleri ve çevreleri,yollar,caddeler, çaresiz insanlarla dolup taşmıştı.

İşte böyle bir dehşete maruz kalmış bölgeye sabahın ilk ışıklarıyla,özellikle İstanbul’dan sivil insanlar toparladıkları yardımlarla koşmuş gelmiş,önlere çıkan herkese gıda ve benzeri yardım dağıtıyorlardı.

Bölgeye sivil toplum örgütlerinin ve bireysel girişimlerin sağladığı yardım,gösterdiği duyarlık her türlü takdirin üstündedir.Yeri geldikçe bunlara dilimizin döndüğü ölçüde değinmeye çalışacağız.

Öte yandan sırt çantalarını yüklenip bölgeye derhal intikal eden yağmacıları da,ibretle ve lanetle zikretmeden geçemeyeceği Bu iki yönüyle,belki bütün depremler bize insani en ulvi davranışlarla en süfli davranışları birlikte sergilemiş oluyorlar.

Hayri BOSTAN

Deneme

Muhammet Öztürk

Ve Sen Hâlâ Gelmedin

İşte Nisan da geçti ve sen hâlâ gelmedin. Yağmurlar damlayacaktı ıslak saçlarından, gözyaşlarından bir deniz getirecekti seni. Âh'ların şişirdiği yelkenleri yürek zarından yapılmış bir gemiyle gelecektin. Ellerinden gözlerimi getirecektin.

Güneş doğarken oluşan gölgelere sen diye koştum. Ama gölgenin arkasından koştuğumu anladım. Umuda koştum, kucak açmadı, umudu da kaybettim. Kaybettim derken yokluğunu anladım. Yokluğun sebebi "Mevlam". Düşündükçe Mevla'yı hatırladım.

Kardeşim Can'la ele güne, dosta düşmana karşı koştuk. Sevginin gölgesinde kaldık. Gönüllere ırmaktan akan bir su gibi aktık, gönüllerde olduğumuzu anladık.

Hasret yüreğe saplanmış bir bıçaktır biliyorum fakat bunca acının adını da koyamıyorum. Bekliyorum babamı, elinde bir file ile karanlığın batışında tebessümle karşıma çıkmasını bekliyorum. Annemin mutfakta yemek hazırlarken dışarıya yayılan yemek kokusunu özlüyorum, tebessümlü mâna dolu bakışlarını bekliyorum. Bekliyorum ama biçare olmuşum güneşin batışıyla.

Herşey kaybolmuş sadece acı bir oda dost olmuş bana korkuyorum onu da kaybetmekten.

Bilseydim imrenir miydim uçan kuşlara, baharda açan menekşelere, yağmura, güneşe... Onlar da ayrılıyor zamanla sevdiklerinden. Bilseydim aylardan temmuzu, vakitlerden geceyi, çiçeklerden zambağı,

kuşlardan turnayı, leyleği koyarmıydım lügatlara. Bilseydim üzer miydim hiç sizleri, kaçarmıydım evin arkasından, meyvelerin ortasından ? Uzakta gözler miydim hiç seni, sesimi duyurmamak için sessizce planlar yaparmıydım hiç ?

Sabır... Sabır, yanında da ümit. Yok başka umut.

Baksana kokumuz geldi burcu burcu, toprak gibi, bir yoksulun ellerine düşmüş sıcak ekmek gibi, kan gibi, ter gibi, emek gibi. Fakat sen hâlâ gelmedin.

Susadım yokluğuna birer yudum dedim, tek bir yudum. Rüyada da olsa tek bir yudum, hasretine kavuşmak için. Aslında gelmeyeceğini biliyorum ama gözyaşlarıma bunu anlatamıyorum öyle ki akan yaşların her izi benim için bir çile artık. Çilesiz mutluluğun olmayacağını sanki söylüyor bana. Gidenlerden ders alamadığım, Mevlam'ı hatırlamadığım, acının ne olduğunu bilmeyenler için dökülüyor gözyaşları sel gibi. Akıyor, bir göl, bir deniz, okyanus olup tekrar patlama korkusunun gözyaşları.

Herşeyden önce sabır, ümit, zamanın ilacı artık. Gidenlerin ve senin mirasın artık. Çare yok diyemiyorum. Ümit ve sabır bir de gönülden dost, herşeye çare, bir ilaç. Bazen ana, bazen baba, bazen ev, bezan de dost. İşte gönülden dost; ümit ve sabır.

Muhammet ÖZTÜRK

Film Niçin Ve Nimin İçin Yapılır

- Etkileyici bir sözün tılsımıyla düşüncelere daldabilir.
- Başroldeki oyuncuların yaşadığı psikolojik sıkıntıyı hissedebilir.

Kısacası; seyirci film başladığında başroldeki oyuncuyu filmde atar, kendini onun yerine kor. Aktörün / aktristin yerine düşünür, üzülür, sevinir, savaşır ve ölür.

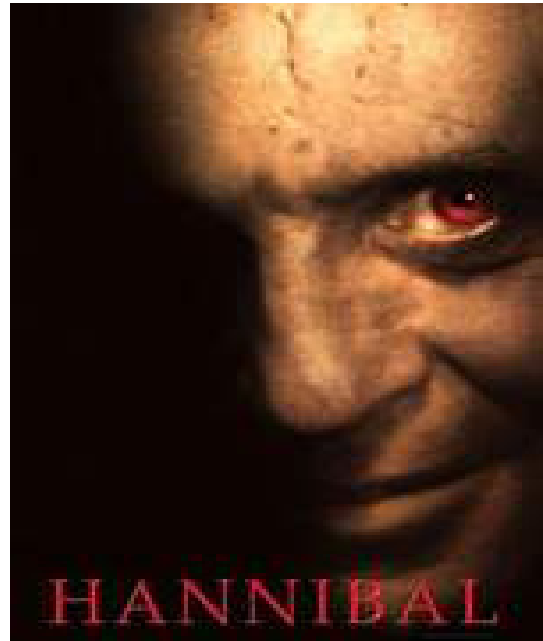
Seyircinin etkilenmesindeki en büyük etkenler; senaryo, rol kabiliyeti, ses kalitesi, görüntü ve çekim kalitesidir.

Film para kazanmak ve bir şeyleri (ideoloji, duygu, düşünce, etkileyici konuları, savaşları ve yaşamları) anlatmak için yapılır. Film görüntülü bir edebiyattır.

Sinema bir ihtiyaç mıdır, insanlara ne verebilir?

Sinemaya giden bir seyirci;

- Düşen bir uçağın içinde olmanın verdiği korkuyu yaşayabilir.
- Trafikte hızla giden bir arabanın kaza yapma anında frene basacağım diye önündeki seyircinin koltuğunu tekmeleyebilir.
- Bir paraşütle havada uçmanın heyecanını ve korkusunu yaşayabilir.

Yabancı filmlerde ses olayı üzerinde ehemmiyetle durulur. Bu konunun mühendisleri yetiştirilmiş, yeni ses formatları kullanılmaktadır. Bu teknolojilerinden dijital ses teknolojisi 1992’de bulunmasına rağmen ülkemize yeni gelmiştir.

Türk sineması şimdiye kadar “mafya, arabesk ve komediden” ileri gidememiştir. Bu üç ana temaya “aşkı” ve “sefaleti” de ekleyip yıllarca halkı sinema salonlarına çekmiştir. Bir insan aynı işi defalarca yapınca ustalaşır, ama Türk sineması defalarca aynı filmleri aynı beceriksizlik ile işledi. Hep aynı berbat (sonu başından belli) senaryo, aynı yoksulluk, aynı aşk sözleri, aynı zalimlikler, aynı espriler. Fakirler her zaman iyidir, zenginler de her zaman kötüdür. En çok kızdığım noktalardan azıları:

- Bir trafik kazasında başrol oyuncularından birinin gözü kör olur.
- İşçi, maraba hani şu bizim kahyanın oğlu (çok yanık türkü söyler), gider ağanın kızına gönül verir.
- Ağa her zaman gaddardır. Çünkü O’ da bir zengindir.

• Başrol oyuncusu herkesten güçlüdür, hiç yenilmez.

• Cüneyt ağbim kaleden kaleye uçar, on kişinin üzerine atlar ve o on kişiden biri bile kılıcını yukarı kaldırmaz...

Elin oğlu kırk defa Vietnam filmi çeviriyor, bizimkiler de kırk defa aşk filmi çeviriyor. Oysa onlara göre mükemmel bir geçmişimiz var; Altı yüzyıllık bir Osmanlı tarihi, dünyada gelmiş geçmiş en büyük ikinci imparatorluk, İstanbul’un fethedilmesi, Kanuni Sultan (Muhteşem) Süleyman dönemi, Çanakkale Zaferi, Kurtuluş Savaşı vb... Haklısınız, bu tür konuları filme uyarlamak = “çok para” demek.

Türk sinemasının da en büyük sorunu parasal sıkıntı. Çünkü yabancılar gibi parasal destek alamıyorlar. Her film için sponsor arıyorlar. Fakat bu aynı senaryoyu defalarca işleyelim anlamına gelmez. Çünkü bilinmelidir ki sinemada bir tarla gibidir; ne ekersen onu biçersin.

İsmail KARAMAN

Şiir Defteri

Sürgünler Ülkesinden
Başketler Başkentine (1)

Gelin gülle başlayalım atalara uyarak
Saharı kolayarak girelim kelimeler ülkesine
Bir anda yükselen bir bülbül sesi
-Erken erken karlar ortasında
Güneş dönmüş ışık saçan bir yumurta-
Sana geri getirir eski günleri
... Paslanmış demir bir kapı açılır
Küf tutmuş kilitler gıcırdayınca
Ta karanlıklar içinde birden
Bir türkü gibi yükselirsin sen
Fısıldarım sana yıllarca içimde biriken
Söyleyemediğim ateşten kelimeleri
Şuuraltım patlamış bir bomba gibi
Saçar ortalığa zamanın
Ağaran sağıın toz toprağını
Sana ne Paris'ten
Newyork'tan Londra'dan
Moskova'dan Pekin'den
Senin yanında
Sütün türedi uygarlıklar umurunda mı
Sen bir uygarlık oldun bir ömür boyu
Geceme gündüzüme
Gözlerin
Lale Devrinden bir pencere
Ellerin
Baki'den Nefi'den Şeyh Galib'den
Zucağıma dökülen
Altın leylak

ŞEzai Karakoç

Dosya

Selman Metinoğlu

Bir Şehrin Titreşimi

**“Bir şehrin caddeleri yağmur
Urgan satılan çarşıları kenevir
Kokmuyorsa o şehirden öcalınmak gerektir”**

İzmit, İsmet Özel... Ve güzelliğın radyoaktif ürpertisi. İnfilak kazanında kaynayan tarih. Ki bu şehrin sarmaşığı dua değil miydi. Bir iç hoplama yetmez mi kuru kuru kanayan ruha paratoner ?

Bağçeşme’de mezar taşlarını öpüyor şair. Evrensel gündem sabit ayaklarıyla selviler arasında gezinip duruyor. Alnına bakıyorum gün ışımış.

Gecenin koynundan çıkıp geliyorsun, yüzünde mahşer uçuğu. Ayağında sarı çizmeler, gırtlığında muşta gölgesi. Geliyorsun ve gelmenin anlamı değişiyor. Seninle birlikte anılacak bundan böyle merhamet. Konvansiyonel bir korkusun çünkü sen. Hiroşima rüzgarısın.

120 atom bombalık sevgi serpintisiydi çığlığın. Tarihini yazdık ve notunu düştük Hâbil’den sonra. Şimdi kalbimizin çeperlerini tavaf eden şu sıcaklık senin. Nasıl da yüreklerimizi sevda aralığı saygı hizasına soktun sen. Gönlümüz imzalı geziyoruz. İmzan kana karışıyor.

Vur mührünü defterdar! Yazalım kelimelere sığmayan ve öz ülkemizden bir sabah esintisi gibi geçen bu akışkan duyguyu aşk diye. Heyecan diye heyecanı kadavra kıldık yazılı metin sehpalarında. Ellerimizde harflerden makaslar, bisturiler.

Meğer hastayı ameliyat masasından zıplatacak elektroşok, kulağına doktor kılığına girmiş tek bir hecenin söylenmesiymiş. İşte o kelimeye Musa bile dayanamaz.

Şimdi damarlarımızı zamansız bir secdede bırak ey mermerlerin Rabbi! Bırak çöllerimiz hamsinlerinle coşsun. Ebabillerin ağzındaki o yalımı ciğerlerimize yağdır. Ve haşyetinden erir gibi olduk. Rahmetini gönder Allah’ım.

Bir şehrin titreşimi onun folklorik silkinışıdır. Halaybaşı, çek bizim hoyratlarımızdan bir nefes iliklerine. O soluk senin Mesîh misal dirilişindir. Ve bir gül bahçesine girercesine bâğ-ı irem’e girişindir.

İzbe bir hıçkırık gibi düşüme girme İzmit. Bilirim, sen acının firak bilmez mekanısın geceler ötesi. Coğrafyan mezarbaşlarına dikili direnç bayraklarıdır. Gönderin bir buluttur ve gözyaşlarıyla karışık nisan nisan yağacaktır. Seni seviyorum ve gözyaşlarından öpüyorum.

Titremek kendine dönmektir. Bilgece bakış açısıyla. Bir şehrin dönüşü onun için yanışıdır. Ve bu şehrin titreşimi onun muhteşem dönüşüdür.

Selman METİNOĞLU

İbni Sina

Hastasından ümidini kesen ve artık hiçbir ümidi kalmayan doktor, asla görünüşü tahlile mezun değildir."

İbni Sina (980-1037)

57 Yıllık ömür, 220 ye yakın eser.

Ömrünün önemli bir kısmını yollarda, bir hastadan öbürüne, bir sultanın özel hekimliğinde veya yapmak zorunda kaldığı devlet hizmetinde vezirlik görevini deruhte ederken akşamları talebelerine ders verip eserlerini kaleme almakla bir yandan da seferlere bile çıkmak zorunda kalarak geçirmiş bir alim.

Afşane'de (Horasan yakınında bir yer) doğdu. Asıl adı Hüseyin'dir.

Fakat O kendi hayatını yaşayan kendi ismini koyan bir alimdir. Hayatı bir isme sığmayanlardandır.

Ebu Ali el-Hüseyin İbn Abdullah bin Sinâ

Samanoğulları Devleti'nde devlet görevlisi bir memur olan babasının gayretleri ile Buhara'da yetişir. Civardaki hocaların ilmini ilk gençlik evresinde aşan İbni Sina 18 yaşına kadar kendi kendisini yetiştirmek zorunda kalmıştır. Fıkıhta vardığı derinlikten sonra hızla tıbbın şifa dağıtan eli olmakla nam salar. Buhara Sultanı Nuh bin Mansur'u tedavi etmesi ününü artırır. Ödül olarak önüne açılan "orada ne daha evvel, ne de daha sonra asla benzerlerin görmediğim ve ekserisinin müelliflerini tanımadığım kitaplar gördüm" dediği saray kütüphanesindeki eserleri adeta bir tarayıcı gibi tarar. Artık uzak ufuklara doğru yelken açmış, henüz 21 yaşında olmasına rağmen zamanın medreselerinde okutulan bütün derslerin uzmanı olmuştur. Bir ara saray katipliği yapmış bu arada devlet idaresinin aranan bir bürokratu haline gelmiştir.

Fakat bu sırada babasının ölümü ile sarsılmış, kendisine hamilik yapan Samanilerin, Gaznelilere yenik düşmesi ile de yaşamı bir anda alt üst olmuştur. Artık ömrü kısacık bazı soluklanmalar dışında bir şehirden öbürüne sürüklenmekle geçmiştir.

Nihat Şahin

Bulunduğu yerlerde hekim olarak hizmet vermesine karşın yeterli ekonomik ve toplumsal destek göremediği gibi özellikle düşünsel çalışmalarını sürdürebilmek için gerekli olan huzur ve barış ortamını da bir türlü bulamamıştır. Buna rağmen dönemin siyasal ve toplumsal çalkantıları ortasında çalışmalarını büyük bir gayretle, üstün bir yetenekle düşünsel cesareti sayesinde kararlılıkla sürdürmüştür.

Hemen her konuda eser vermiş olan İbni Sina'nın günümüze ulaşmış eserlerinin sayısı 160 ile 220 arasında rivayet edilmektedir. Henüz gerçek manada alimin marifeti iltifat görmediği için eserlerinin pek çoğu kütüphanelerde yazma halindedir. Ancak bu eserlerinin en meşhurlarının muhtelif yerlerde orijinal Arapça baskıları yapılmıştır.

Alimin marifeti daha çok Avrupa'da iltifata tabi olduğunun göstergesi olsa gerek eserleri Avrupa ortaçağında tercüme edilen eserlerin başında yer almış, üniversitelerde temel ders kitapları haline gelmiş ve uzun yıllar okutulmuştur. Örneğin "Tıbbın Kanunu" adlı eseri defalarca Latince'ye tercüme edilmiş ve yayımlanmıştır. Henüz Osmanlı'da matbaa faal değilken 1593 de İtalya'da bu eser Arap harfleri ile basılmıştır. Aynı zamanda bu eser Avrupa'da matbaanın icadını müteakip İncil'den sonra en fazla basımı yapılan eserdir.

Alim Avrupa'da o kadar iltifata tabidir ki tıp fakültelerinin konferans salonlarına bir başka zirve alim Er-Razi ile resmi yan yana asılmış tam yedi asır Avrupa'nın en büyük tıp hocası olmuştur. Hatta Avrupa'da ismi o denli şöhret olmuştur ki simyacılığa karşı olmasına rağmen simya şarlatanları onun adını kullanarak simyacılığa adam kazanmışlardır.

Lakin,

İbni Sina'nın birkaç risalesi müstesna henüz eserleri günümüz Türkçe'sine çevrilmemiştir.

Nihat Şahin

Şizgi

